

Terceres Jornades d'Estudi "Víctor Català". El centenari de la publicació de *Solitud* (L'Escala, 17, 18 i 19 de març del 2005). — La vila de l'Escala i el seu Ajuntament han sabut respondre al repte de ser el lloc on va néixer i va viure Caterina Albert i Paradís: la casa familiar dels Albert és avui un Arxiu-Museu —on es guarden, sota la cura de Lluís Albert, imprescindibles documents per a l'estudi de l'autora—, s'hi ofereix una beca per a estudiar Víctor Català i s'hi organitzen les Jornades d'Estudi dedicades a la vida i l'obra de l'autora escalenca. Les anteriors —de l'abril del 1992 i del setembre del 2001, amb les actes, totes dues, publicades per l'Abadia de Montserrat dins la "Biblioteca Abat Oliba", als números 118 i 241— eren obertes a qualsevol tema relacionat amb l'autora; les Terceres Jornades, dirigides per Pep Vila, s'han dedicat preferentment a la novel·la *Solitud*, als cent anys de l'edició, i no han estat només d'estudi sinó que també s'han ocupat de la projecció de l'obra de Víctor Català a altres arts.

La primera jornada es va configurar, al matí, amb les ponències, dins de la temàtica de Víctor Català com a escriptora, de Mariàngela Vilallonga «Escriure en femení» i de Núria Nardi «Caterina Albert i les escriptores: entre la solitud i les relacions literàries». La tarda es dedicà a la recepció i a la projecció de l'obra de Víctor Català en la literatura espanyola, amb les comunicacions «Recepció hispana de l'obra de Caterina Albert i Paradís (Víctor Català). Notícies històrico-literàries» de M. Dolors Madrenas i Joan Ribera, «Estudi comparatiu de les traduccions castellanes de *Solitud* (1907, 1986)» de Juan J. Ortega, «Modernisme, narrativa, dialecte: a propòsit de *Solitud* (1905) i de *Sonata de otoño* de R.M. del Valle Inclán» de M. Teresa García Junceda i «Traduccions castellanes de contes de Caterina Albert/ Víctor Català per M. Luz Morales al diari *El Sol* (Madrid, 1929)» d'Empar Hurtado. Situats en altres camps es llegiren «Aproximació comparativa a l'adaptació cinematogràfica de *Solitud* (1990)» de Carles Cortès i «Epistolari Lluís Via - Víctor Català» d'Irene Muñoz.

A la segona jornada, Jordi Castellanos, amb la ponència «Estremiments i esgarrifances. *Solitud*: de l'inconscient a la consciència», féu una interpretació de la novel·la amb l'anàlisi de la Mila com un personatge que es construeix mitjançant un procés que va de la fisiologia a la psicologia, que completa les seves anteriors lectures per a mostrar un cop més la complexitat de l'obra i el seu ancoratge en els moviments culturals i ideològics. Després s'hi presentà el treball «Traducció de *Solitud* a l'italià d'Alfredo Giannini» d'Anna M. Saludes, de la Universitat de Florència, que no tractà només la traducció sinó que també féu aportacions interpretatives personals. Igualment amb caire interpretatiu, i amb el focus en el punt de vista narratiu i el paisatge, Carme Arnau presentà «*Solitud*. Cel i muntanya, muntanya i cel». Kathleen Mc-Nerney, traductora de Víctor Català a l'anglès, analitzà críticament «La traducció de *Solitud* a l'anglès de David Rosenthal», comunicació que generà un debat sobre les traduccions per una banda i la pertinença de mantenir el pseudònim que adoptà l'autora per una altra. La tarda es destinà a la ponència de Maria Lluïsa Julià «Mila: genealogia d'un personatge amb veu pròpia», i a les comunicacions «La Nela, precedent de la Mila?» d'Anna Almazan i «L'alenada

roent de la fera» de Maria Dasca Batalla. La darrera jornada s'inicià amb la ponència «*Solitud. Xarxes intertextuals a l'obra de Caterina Albert*» de Francesca Bartrina amb una anàlisi centrada en la figura femenina i en relació amb altres obres de l'autora, i s'hi presentaren dues comunicacions sobre la llengua: l'estudi analític de Jordi Boix «Algunes consideracions sobre el lèxic de pastor de *Solitud*» i el de Xavier Luna-Batlle «Aproximació al "Glossari" de *Solitud*», amb consideracions sobre el manuscrit restaurat en relació amb l'edició.

Les Jornades es completaren amb les lectures dramatitzades de fragments d'obres de Víctor Català a càrrec de Francesc Ten i Sílvia Escuder i de la Companyia Polièdrica, com també amb l'obra teatral *La infanticida*, a càrrec de les Xibeques del Cau. També actuà l'Orfeó de l'Empordà, amb textos de Víctor Català i música de Lluís Albert, i es pogué veure l'exposició d'art de Cristina Paradís «*Solitud, paisatges interiors*». Finalment cal assenyalar que ha estat l'ocasió per a presentar tres nous llibres: el de la mateixa Víctor Català *Quincalla. Mil adagis per aprendre vocabulari*, a cura de Lluís Albert i Joaquim Armengol i editat per Edicions 62, mostra del profund interès de l'autora per la llengua; el de Marta Pessarrodona i Pilar Aymerich *Caterina Albert: un retrat*, editat per l'Institut Català de la Dona; i el primer volum de l'*Epistolari de Víctor Català*, a cura d'Irene Muñoz i Pairet, amb la correspondència amb Lluís Via i amb Francesc Matheu, que inicia una col·lecció, amb un bon disseny, de l'Ajuntament de l'Escala dedicada a Víctor Català i on es publicaran les actes d'aquestes Terceres Jornades. [X. L.]